

az Sint-Blasius

Draaiboek 2016-2017

Borstkliniek

Voor alle informatie en administratie i.v.m. je stage:

Begeleiders: Anja De Wever & Philippe Devreese

begeleiders@azsintblasius.be tel: 052/25 25 99

az Sint
Blasius

Inhoudstafel

1.	VOORWOORD	3
2.	VOORSTELLING VAN HET ZORGCENTRUM	4
3.	DOELSTELLING VAN HET ZORGCENTRUM	6
4.	PATIËNTENPOPULATIE	9
5.	DAGINDELING	10
6.	PROCEDURES	12
7.	VERWACHTING AFDELING TOV DE STUDENT	13
8.	WAT DE STUDENT VAN DE AFDELING MAG VERWACHTEN	14
9.	DOELSTELLINGEN TE VERWEZENLIJKEN DOOR DE STAGIAIR	15
10.	BIJLAGEN	16

1. VOORWOORD

Beste student(e)

Mijn team en ik heten je van harte welkom op onze afdeling.

Je onthaal in het ziekenhuis gebeurt door de stagebegeleiders Anja & Philippe, die je begeleiden tot aan de verpleegpost en je in contact brengen met de verantwoordelijke verpleegkundige.

Een collega van de afdeling zorg voor een rondleiding op onze dienst.

We verwachten prioritair een patiëntveilige goede zorg, kwaliteitsvol handelen, vlotte en verzorgde taal en een respectvolle houding ten aanzien van alle niet-verpleegkundigen.

Aarzel niet om tijdens je stage de medewerkers vragen te stellen.

Met dit draaiboek willen we je de nodige achtergrond bezorgen om je op weg te helpen. De kwaliteit van je stage bepaal je zelf door actief mee te werken, kritisch te zijn, voorstellen te doen, vragen te stellen...

Wij wensen je veel succes.

2. VOORSTELLING VAN HET ZORGCENTRUM

Naam van de verpleegeenheid: Borstkliniek

Telefoonnummer van de hoofverpleegkundige: 052/25 20 97

Telefoonnummer van de borstverpleegkundige : 052/25 22 99

Administratieve voorstelling:

- Het verpleegkundig departement:
 - Hoofdverpleegkundige : Mevr. N. De Clercq

 - *Borstverpleegkundige:* Mevr. I. Van Damme

 - *Sociaal verpleegkundige:* Mevr. G. Van De Sompel

 - *Verpleegeenheid:* Dhr M. Heirewegh
Mevr J. Bogaerts

- Psychologische begeleiding: E. De Loore ,H.Raets

- Administratief medewerker: Mevr. V. Van Nieuwenhuyze

- Artsen:
 - *Coördinator Borstkliniek*
Dr. J. Decloedt (tel: 052 25 26 87)

 - *Gynaecologie borstchirurgie*
Dr. Decloedt

 - *Medische beeldvorming*
Dr. J. Bafort, Dr. H.Declercq

 - *Nucleaire geneeskunde*
Dr. P. Vansteenkiste

 - *Pathologische ontleedkunde*
Dr. R. Croes
Dr. K .Wetzels

- *Medische oncologie en radiotherapie*

Dr. Serry
Dr. S. Bral
Dr. I. Bambust

- *Reconstructieve Heelkunde*

Dr. B. Cambier
Dr.G.Peeters

- *Oncogenetica*

Prof . Dr. E. Legius

- *Consulent MBC-KUL*

Prof. Dr. P. Neven

3. DOELSTELLING VAN HET ZORGCENTRUM

Multidisciplinaire aanpak op een patiëntgerichte manier:

Waarbij kwaliteit , snelheid en empathie centraal staan

Op het moment dat een vrouw (of man) een knobbeltje voelt of een verdachte mammografie heeft, wil ze zo snel mogelijk weten wat er aan de hand is. Via huisarts, gynaecoloog of andere verwijzer , melden deze patiënten zich aan in onze borstkliniek.

Een snelle diagnose is van groot belang, want leven in onzekerheid is zeer moeilijk. Er gaat zoveel door iemand heen: gevoelens van angst, onzekerheid, vragen over de toekomst.

Vanuit die bekommernis richtten Dr. Jan Decloedt, senoloog, en Dr. Sabine Serry, diensthoofd oncologie, in 2001 de Borstkliniek op in het AZ Sint Blasius, met als rode draad een “multidisciplinaire benadering op een menselijke manier”.

Door de jaren heen evolueerde de borstkliniek tot een hecht team van artsen, (borst) verpleegkundigen, sociaal verpleegkundigen, psychologen, kinesisten en vrijwilligers.

Het aantal behandelde borstkankerpatiënten stijgt jaarlijks ...

Daarnaast komen ook heel wat patiënten met een goedaardige aandoening.

Ook stijgt de vraag naar persoonlijk advies en naar nauwgezette opvolging van familiaal belaste patiënten.

Kwaliteit, snelheid en empathie centraal

De borstkliniek beoogt optimale samenwerking tussen de verschillende specialismen in de diagnostiek, behandeling en nazorg van borstpathologie.

Door bundeling van alle knowhow kan een diagnose sneller en meer accuraat gesteld worden.

De borstkliniek streeft ernaar om de tijdspanne tussen de eerste aanmelding, de diagnosestelling en behandeling tot een minimum te beperken.

Ze biedt daarom de garantie om dagelijks nieuwe patiënten te zien voor een intakegesprek en eventuele onderzoeken.

De nauwe samenwerking met de dienst anatoompathologie (weefselonderzoek) zorgt ervoor dat de patiënt reeds de volgende werkdag naar de besprekingsraadpleging kan komen.

Na uitgebreide medische beeldvorming, biedt de borstkliniek de patiënt de meerwaarde om zo nodig binnen de week na diagnose over te gaan tot operatie.

Multidisciplinaire aanpak

Borstkanker is een ernstige aandoening. De ervaring leert ons dat nauwe samenwerking tussen de gynaecoloog, oncoloog, radiotherapeut, radioloog, nuclearist, anatoompatholoog en plastisch chirurg, een correcte diagnose en behandeling bevordert.

Alle preoperatieve dossiers worden daarom wekelijks multidisciplinair besproken (MOC).

Hierbij zijn de artsen van verschillende specialismen, alsook de borstverpleegkundige en psychologe aanwezig.

Ook de huisarts wordt betrokken bij de opvolging van zijn patiënten en wordt persoonlijk uitgenodigd op dit overlegmoment.

Het team kan daarnaast rekenen op de inbreng van het psychosociaal support team van het AZ Sint Blasius en op universitaire input vanuit de dienst gynaecologie van de KU Leuven .

De borstraadplegingen gebeuren eveneens multidisciplinair, in aanwezigheid van de borstchirurg, radiotherapeut –oncoloog of medisch oncoloog en borstverpleegkundige.

Desgewenst wordt de patiënt ook gezien door de sociaal verpleegkundige en/of psychologe.

Indien een patiënt opteert voor een onmiddellijke borstreconstructie gebeurt ook de heelkunde multidisciplinair, waarbij de oncologische ingreep door de oncologisch gynaecoloog en de reconstructieve ingreep door de plastisch chirurg in één tijd worden uitgevoerd.

Psychosociale ondersteuning

Kanker heeft niet alleen lichamelijke gevolgen, maar beïnvloedt vaak ook het emotionele en sociale leven.

Deze veranderingen brengen meestal angst en onzekerheid mee.

Patiënten stellen zich vragen over de duur en kwaliteit van het verdere leven, maken zich zorgen in hun naasten, en zijn vaak angstig voor de dood.

De relaties met hun familie en vrienden veranderen soms ingrijpend.

Het is bijgevolg van groot belang dat borstkankerpatiënten één of meer personen kennen die vertrouwd zijn met hun persoonlijk verhaal en een houvast bieden gedurende het ganse ziekteproces.

De borstverpleegkundige is het centrale aanspreekpunt tijdens het hele ziekteproces.

Samen met de verpleegkundigen van het thoracaal centrum/materniteit, de sociaal verpleegkundige en psychologe ondersteunt ze elke patiënt van bij aanmelding tot bij aanvang van de nabehandeling.

Ze regelt onder meer onderzoeken, afspraken voor consultaties en afspraken rond het ontslag uit het ziekenhuis.

Ze geeft informatie omtrent het verloop van de onderzoeken en probeert er ook

aanwezig te zijn.

Op de dag van de ingreep begeleidt ze de patiënt en tijdens de hospitalisatie blijft ze een vertrouwenspersoon voor de patiënt en haar naasten.

Tot slot houdt ze contact met de huisarts en bezorgt ze hem op geregelde tijdstippen de nodige gegevens.

De sociaal verpleegkundige staat mee in voor de psychosociale begeleiding van de patiënt en de familie.

Naast het bieden van een luisterend oor, geeft ze informatie omtrent sociale voorzieningen en financiële tegemoetkomingen. Daarnaast blijft ze ook tijdens de nabehandeling en verdere opvolging paraat voor de patiënten.

Het fysisch herstel na een borstoperatie verloopt meestal heel vlot. Maar de emotionele verwerking is niet steeds vanzelfsprekend.

Het valt niet mee om met een ziekte als kanker om te gaan.

Het is vaak moeilijk om te leven met een veranderd lichaamsbeeld of een onzeker toekomstperspectief.

Daarom ontmoet elke borstkankerpatiënt ook standaard de psychologe.

Dit werkt drempelverlagend. Het is goed wanneer borstkankerpatiënten de ruimte krijgen om hun verhaal te vertellen zonder het gevoel te hebben hun naasten daarmee te belasten .

Tot slot maken steeds meer patiënten gebruik van het groepsaanbod dat in samenwerking met de Vlaamse Liga tegen Kanker en andere externe partners georganiseerd wordt (praatcafés, gespreksgroepen, relaxatie- en mindfulness cursussen).

4. PATIËNTENPOPULATIE

Algemene gegevens (demografische gegevens):

Algemene populatie, jong tot oud met eerste en tweedelijns borst- en gynaecologische pathologie.

Diagnostiek, medische en chirurgische behandeling, follow-up.

Pathologie, ingrepen, onderzoeken:

Multidisciplinaire aanpak: huisarts, borstchirurg, radioloog, nucleaire geneeskunde, anatoom pathologie, oncologie, reconstructieve heelkunde, oncogenetica, borstverpleegkundige, psychologische begeleiding, administratieve ondersteuning.

Multidisciplinaire Borstraadpleging: gezamenlijke raadpleging gynaecoloog – oncoloog.

MOC-overleg

Onderzoeken

- klinisch senologisch onderzoek
- klinisch gynaecologisch onderzoek
- mammografie/echo borsten/echo gynaeco
- borstpunctie
- **rx thorax/echo lever/botscan**
- **NMR borsten**
- ambulante hysteroscopie
- ambulante colposcopie
- plaatsen spiraal (koper en hormonaal IUD)

Behandelingen

- gynaecologische ingrepen
- diagnostische en operatieve hysteroscopie
- borstchirurgie

Plaatsen van implantaten binnen de voor de discipline geldende bereik van dienstverlening en bevoegdheden.

5. DAGINDELING

Uurroosters: zie arbeidsreglement (via intranet school)

Dagindeling per shift:

MAANDAG	
Voormiddag	
08:15	<ul style="list-style-type: none"> • RX nakijken biopsies.
08:30 - 09:00	<ul style="list-style-type: none"> • 8.30u tot 9u overleg BK met Dr , Bvpk, Bpsycholoog, soc vpk ev hoofd PB.
08:30 - 13:00	<ul style="list-style-type: none"> • Consultatie Dr Decloedt, regelen afspraken (bijkomende onderzoeken, afspraken voor poortjes, chemo, RT, vervolgspraak met arts. Spreekuur borstverpleegkundige voor alle postoperatieve ptn
12:30 - 13:30	<ul style="list-style-type: none"> • OK plannen KWS, IC, GDZ.
Namiddag	
	<ul style="list-style-type: none"> • follow up opgenomen ptn, IDC, bilan uitwerken, tel ct met oncologen, uitleg borstprothese/pruiken.
Avond	
	<ul style="list-style-type: none"> • *

DINSDAG	
Voormiddag	
08:15	<ul style="list-style-type: none"> • RX nakijken biopsies.
	<ul style="list-style-type: none"> • Borstraadpleging Dr. Decloedt
08:30 - 13:00	<ul style="list-style-type: none"> • Consultatie Dr Decloedt, regelen afspraken (bijkomende onderzoeken, afspraken voor poortjes, chemo, RT, vervolgspraak met arts/wondverzorging.
12:30 - 13:30	<ul style="list-style-type: none"> • OK plannen KWS, IC, GDZ.
Namiddag	
	<ul style="list-style-type: none"> • follow up opgenomen ptn, IDC, bilan uitwerken, tel ct met oncologen, uitleg borstprothese/pruiken.

WOENSDAG	
	NIET AANWEZIG
Voormiddag	
	• *
Namiddag	
	• *

DONDERDAG	
Voormiddag	
08:15	<ul style="list-style-type: none"> • RX nakijken biopsies.
	<ul style="list-style-type: none"> • Borstraadpleging Dr. Decloedt/Dr Serry
08:30 - 13:00	<ul style="list-style-type: none"> • Consultatie Dr Decloedt, regelen afspraken (bijkomende onderzoeken, afspraken voor poortjes, chemo, RT, vervolgspraak met arts/wondverzorging. 10u45 – 12u : Borstraadpleging Dr Decloedt/Dr Bambust
12:30 - 13:30	<ul style="list-style-type: none"> • OK plannen KWS, IC, GDZ. • MOC borst.
Namiddag	
	<ul style="list-style-type: none"> • Raadpleging Dr Decloedt postoperatieve consulten diagnosemededeling.
Avond	
	<ul style="list-style-type: none"> • *

VRIJDAG	
Voormiddag	
08:15	<ul style="list-style-type: none"> • RX nakijken biopsies.
	<ul style="list-style-type: none"> • Operatiedag.
08:30 - 13:00	<ul style="list-style-type: none"> • Pre operatieve bezoeken TC.
12:30 - 13:30	<ul style="list-style-type: none"> • OK plannen KWS, informed consent, GDZ.
Namiddag	
	<ul style="list-style-type: none"> • IDC, postoperatieve bezoeken op TC.

* Consultaties zonder de borstverpleegkundige.

6. PROCEDURES

Je kan alle procedures terugvinden op het zoekcentrum:

Intranet

<p><u>zoekcentrum</u> Ik zoek het op! </p>	<p><u>apotheek</u> <u>pletmedicatie</u></p> <p><u>bijsluiters</u></p> <p><u>BCFI</u></p> <p><u>overzicht geneesmiddelen per afdeling</u></p> <p><u>Oplostabel antibiotica</u></p>	<p><u>beleid</u> pagina in ontwikkeling</p>	<p><u>huisstijl</u> <u>logo en sjablonen</u></p>
--	---	--	---

7. VERWACHTING AFDELING TOV DE STUDENT

Gediagnosticeerd worden met borstkanker heeft een grote impact op de patiënt en zijn familie, zowel op fysisch, psychisch en sociaal vlak . Het verandert je leven ingrijpend!

Goede begeleiding van cruciaal belang!

Als borstverpleegkundige kan je die steun en hulp bieden die elke borstkankerpatiënt heel hard nodig heeft. Je kan vragen omtrent diagnose en behandeling beantwoorden, alsook een schouder bieden om op uit te huilen. Je bouwt een echte vertrouwensrelatie op met de patiënt en zijn/haar familie. Je bent van in het begin betrokken en begeleidt hen doorheen een hele zware periode in hun leven.

Het geeft als verpleegkundige enorme voldoening als je iets kan betekenen voor deze mensen. Ze geven zoveel dankbaarheid terug.

De relatie patiënt-verpleegkundige loopt in twee richtingen. Niet alleen de patiënt heeft een vertrouwenspersoon gevonden waar hij steeds bij terecht kan, maar ook als verpleegkundige leer je enorm bij.

Je krijgt een andere kijk op het leven, je leert makkelijker relativeren, en de kleine dingen te appreciëren. Door dag in dag uit samen met deze patiënten te vechten tegen kanker, leer je waar het in het leven echt om draait!

Hopelijk kunnen we jullie op stage in onze borstkliniek verwelkomen!

Alvast hartelijk welkom!

Bij verdere vragen aarzel niet contact op te nemen:
Isabelle.vandamme@azsintblasius.be

8. WAT DE STUDENT VAN DE AFDELING MAG VERWACHTEN

Wanneer je als student verpleegkundige stage loopt, zal je begeleid worden door de borstverpleegkundige.

De borstverpleegkundige volgt samen met de patiënt zijn/haar traject in het ziekteproces, van bij diagnose, doorheen de behandeling. Alsook bij de verdere opvolging wanneer de patiënt uit behandeling is, blijft de borstverpleegkundige een belangrijk aanspreekpunt voor de patiënt en zijn/haar familie.

Wat houden haar taken concreet in:

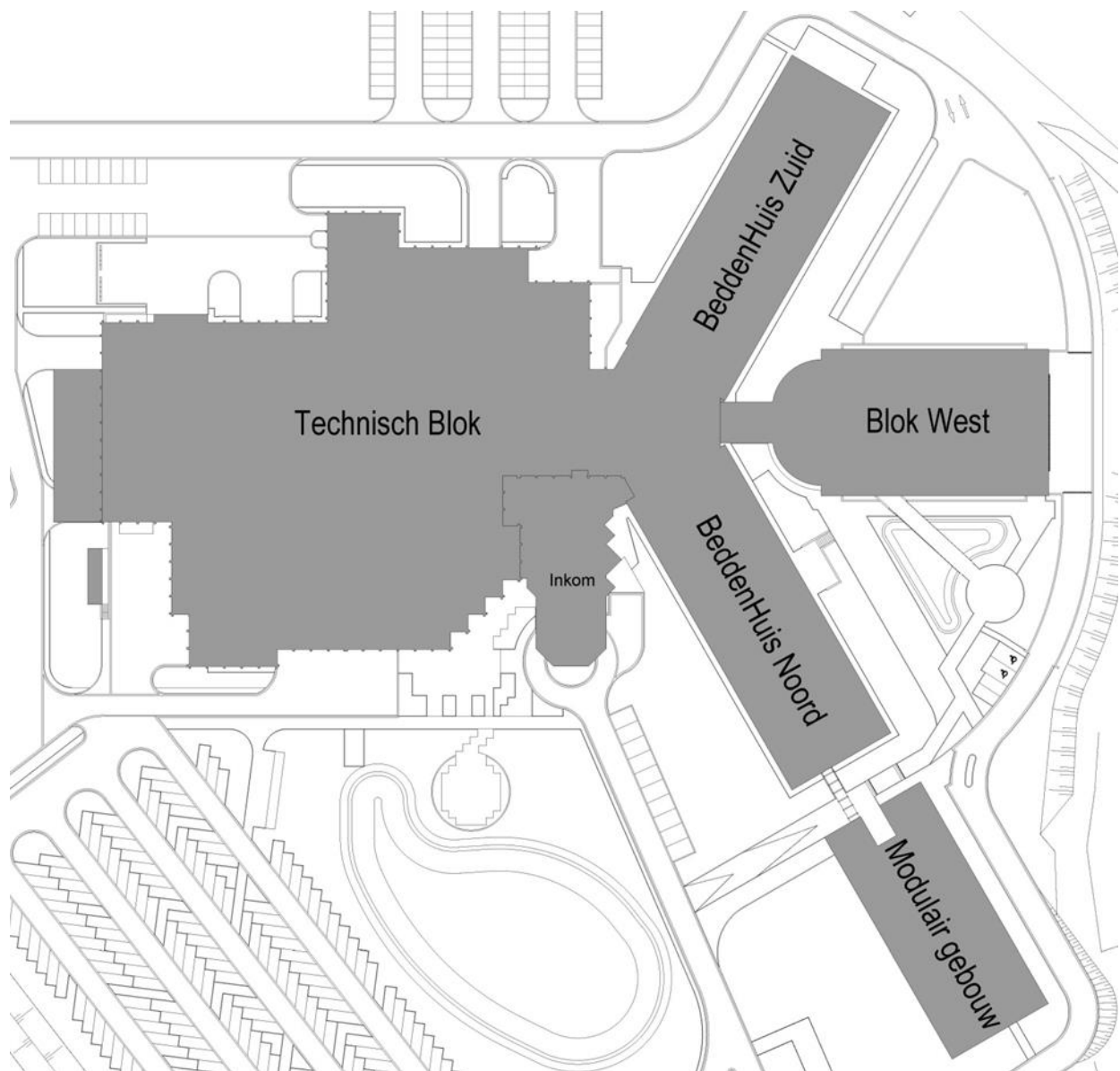
- Bijwonen van de consultaties/borstraadplegingen voor nieuwe intakeraadplegingen alsook voor de opvolging van patiënten die reeds uit behandeling zijn.
- Bij de intakeraadplegingen gebeurt er telkens klinisch onderzoek, worden mammo- en echografie bekeken en wordt punctiebiopsie gepland (tripel diagnostiek). Onderzoeken worden door de borstverpleegkundige geregeld en patiënt(e) uitgelegd, alsook begeleiding tijdens de onderzoeken.
- Bij positieve punctie: bijwonen van slecht nieuwsgesprek : opvangen van patiënt en partner/familie + verder uitwerken dossier en begeleiden van patiënt en familie + herhalen van medische informatie die door de arts werd verstrekt.
- Plannen ingreep
- Patiënten begeleiden naar OK, tot aan de narcose de patiënt bijstaan.
- Wondcontrole postop + regelen ontslag (verdere afspraken + eventuele thuiszorg).
- Wondverzorging ambulantly postoperatief.
- Bij adjuvante therapie: begeleiding van patiënten op het dagziekenhuis wanneer ze komen voor toediening van de chemotherapie.
- Voor radiotherapie: geven van de nodige afspraken.
- Dagelijkse beschikbaarheid telefonisch of op afspraak voor de verdere begeleiding van onze borstpatiënten, zodat zij telkens terecht kunnen met hun zorgen, vragen, ...

9. DOELSTELLINGEN TE VERWEZENLIJKEN DOOR DE STAGIAIR

Zie bijlage 2 – Algemeen doelstellingsblad stagiairs verpleegkunde en vroedkunde.

10. BIJLAGEN

Bijlage 1: plattegrond van het ziekenhuis:

Bijlage 2: Algemeen doelstellingsblad stagiairs verpleegkunde en vroedkunde

Technieken			Uitgevoerd		
	Gekend	Doelstelling	1 ^e x	2 ^e x	3 ^e x
eerste jaar verpleegkunde					
Hygiëne :					
Bedbad + detailzorgen					
Toilet aan wastafel, in bad en douche					
<i>Aanbrengen incontinentiemateriaal</i>					
Huid en Zintuigen :					
Stomazorg (huishoudelijk proper)					
Urogenitaal stelsel :					
Plaatsen urinaal / bedpan					
Verwijderen blaaskatheter					
Staalafname urine (en faeces)					
Spijverteringsstelsel :					
Toedienen klein lavement					
Toedienen groot lavement					
Bloedsomloopstelsel :					
TED-kousen en Dauerbinden aanbrengen					
Controle insteekplaats perifeer infuus					
Verwijderen perifeer infuus					
Medicamenteus :					
Vorbereiding medicatie voor inspuiting					
Vorbereiding minibag					
Vorbereiding hoofdinuus					
Verwisselen minibag					
SC inspuitingen					
IM inspuitingen					
Toedienen insuline					
Indruppelen ogen, neus en oren					
Aanbrengen zalf					
Toedienen perorale medicatie					
Toedienen rectale medicatie					
Medisch rekenen					
In verband met stellen diagnose :					
Glycemie bepaling					
parametercontrole					
Overige :					
Ergonomie					
EHBO					
Kinderzorg					

Technieken			Uitgevoerd			
	Tweede en/of derde jaar verpleegkunde	Gekend	Doelstelling	1 ^e x	2 ^e x	3 ^e x
Urogenitaal stelsel :						
Enmalige blaassondage						
Plaatsen verblijfskatheter						
Blaaspoeling						
Verwisselen suprapubische katheter						
Spijverteringsstelsel :						
Plaatsen en verwijderen maagkatheter						
Toedienen sondevoeding met medicatie						
Bloedsomloopstelsel :						
Plaatsen perifere infuus						
Perifere bloedafname						
Bloedafname via centraal infuus of PAC						
Capillaire bloedafname						
Aanprikken poortkatheter						
Infuustherapie						
Huid en zintuigen :						
Droog aseptisch verband						
Verzorging van vochtafgevend wond						
Aanbrengen van vetgazen/vochtige kompres						
Verzorging van een besmette wond						
Plaatsen wondspoelemiddel						
wondspoelemiddel						
Verzorging en verwijdering van redondrain						
Verzorging en verwijdering van penrose dr						
Verwijdering draadhechting /wondhaakjes						
Aanbrengen wondstrips						
Verzorging externe fixator						
Verzorging insteekplaats thoraxdrain						
Ademhalingsstelsel :						
Aspireren						
Canulezorg						
In verband met stellen diagnose :						
Nemen van een wondstaal						
Assistentie bij medische handelingen :						
Assisteren bij puncties						
Overige :						
Administratie opname patiënt						
Meevolgen doktersronde op kamer						